

Jul på Bornholm. Kulturhistorisk årsskrift. 2016

Redaktør: Henrik Vensild

Bornholms Tidendes Forlag – 80 sider. Rigt illustreret med sort/hvide- og farvefotografier m.m.

Pris 150,00 kr. - Udkommet 2016. Størrelse ca. 29 x 21 cm. Paperback

Den 84. årgang af Jul på Bornholm er redigeret af Henrik Vensild, der overtog redaktionen af årsskriftet i 2006. Han bebudede i den forbindelse, at der ville ske småændringer, særlig med forsiden, og at der ville blive skrevet om kunsthåndværkere og kunsthåndværket på Bornholm.

Indtil årets udgave af Jul på Bornholm har forsiden i de forløbne 10 år da også været prydet med et værk af en kunsthåndværker. Det signalerede, hvem der det pågældende år blev portrætteret i årsskriftet.

Anderledes med årets udgave. Her er forsidebilledet et udsnit af et koloreret træsnit af Søren Læssøe Lange: Christiansø. Søndre Havn 1819. Der er ingen kunsthåndværkerportrætter; men man vender sig mod billedkunsten eller mere præcist: mod billeder med topografiske motiver. Det være sig billedkunst eller fotografier m.m.

Som sædvanlig indeholder årsskriftet et væld af artikler om meget forskellige emner. 12 artikler foruden oversigten over ”Folk vi husker” som betyder, at mange læser årsskriftet bagfra.

I kronologisk orden indeholder årsskriftet først en artikel af Mogens Lau om lampefyret på Christiansø, der var det første moderne fyrtårn i Danmark. Derefter fortæller Peter Tiemroth historien om en bemærkelsesværdig pianist, fru Ida Geelmuyden, der flyttede til Gudhjem i 1925. Hun havde ført en omtumlet tilværelse, men endte altså i Gudhjem.

Niels Aakjær beretter om oplevelser fra sine 24 år i skoven, herunder om tiden som naturvejleder, og Jørn P. Lærkesen fortæller om fundet af nogle breve i sin farfars geværskab og om de minder, læsningen af dem bragte for dagen. Fire af brevene er gengivet.

Emnerne spænder vidt, og John Thiesen er noget så sjældent som samler af crashpost. For den uindviede er der tale om post, som er blevet beskadiget, og forfatteren fokuserer på post, der har været ombord på havarede fly.

Valter Juel Henriksen beretter om familie, der er udvandret til Amerika, og Jacob Ludvigsen om tre bornholmske tragedier i Gudhjem under 2. Verdenskrig.

Jens Skaarup har på Bornholms Forsvarsmuseum modtaget dokumenter og fotografier fra maj 1945 som han delagtiggør læserne i, og Mogens Lau fortæller om samarbejdet mellem toldvæsenet, politiet og søværnet på Bornholm efter Sovjetunionens kollaps.

Erik Mortensen bringer en nekrolog over Jens Løchte, og Jørgen og Tonni Kofoed Larsen fortæller om røveriet på Titan fabrikken i København i 1950, som trak spor til Bornholm og til ”gangsteren fra Smålyngen”.

Til slut får vi en beretning af Poul Anton Pedersen om rønredningen Herman Jensen Bohn, der endte som russisk general.

Mogens Lau